

MÉTIS ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělání

družina

Školní družina

Identifikační údaje

Školní družina Métis – základní školy s.r.o., Pod Balkánem 599/2, Praha 9, 190 00.

IZO: 181 137 356

telefon vedení: +420 604 953 449 (ředitelka školy Ing. Veronika Patrasová)

telefon družina: +420 604 551 331

Poslání školní družiny

Co je družina?

Školní družina je školské zařízení, které je vnímáno jako řepchodmezi vyučováním a pobytem dítěte v rodině a má funkci výchovně vzdělávací, relaxační, regenerační, kompenzační a sociální.

Školní družina usiluje o výchovu všestranně harmonicky rozvinutého žáka. Formou Cílené motivace a nabídkou alternativních aktivit v širším časovém úseku. Snaží se zapojit nenásilnou formou žáky do všech nabízených činností. Vyšším posláním družiny je vytváření návyků na účelné trávení volného času.

Činnosti mohou být členěny následovně:

- průběžné / odpočinkové a rekreační
- pravidelné / zájmové

Součástí programu ŠD je i příležitostná činnost a příprava na vyučování.

Co naše družina nabízí

Naše družina nabízí bezpečný a přátelský prostor, otevřenost a toleranci, nestresující a estetické prostředí, podnětný a rozmanitý program, aktivity rozvíjející kreativitu, činnosti podporující projevy individuálního nadání, ale i pocit sounáležitosti při týmové práci. Podporuje iniciativu, nápaditost i samostatnost.

Naše družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žáků přípravu na vyučování.

V rámci družiny jsou součástí každého odpoledne odpočinkové činnosti, které mají za cíl odstranit únavu, jsou zařazovány nejčastěji po obědě, popř. ráno v rámci ranní družiny. Rekreační činnosti jsou taktéž nedílnou součástí, mají regenerační charakter a charakterizují je pohybové aktivity s náročnějšími prvky. Pod tuto činnost spadají hry a další spontánní činnosti, které mohou nabývat rušnějšího charakteru.

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Družina podporuje i přípravu na vyučování a zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností. Příprava na vyučování je dobrovolná.

Cíle výchovně vzdělávací práce

Ve školní družině nejsou hlavní součástí pouze výchovné práce vědomostí žáků, ale zejména sociální dovednosti. Nejde o školní výkon žáka, jde zejména o kvalitu jeho sociálních vztahů k vrstevníkům.

Výchovně vzdělávací proces ve školní družině přispívá k rozvoji klíčových kompetencí každého jedince a jeho cílem je navázat na základy položené ve vzdělávání předškolním a vhodně doplňovat kompetence získávané při výchově v rodině a školní výuce. Vše je založeno na přímých zážitcích a zkušenostech z činností ve školní družině. Soubor znalostí, schopností a dovedností slouží k vytváření vlastních postojů a hodnot.

Klíčové kompetence, které si žák může budovat v průběhu výchovně vzdělávacího cyklu v družině:

- kompetence k učení

Učí se spontánně ale také vědomě. Žák si může klást otázky a hledat na ně odpovědi. Získané dovednosti dává do souvislostí. Zkušenosti může uplatňovat v praxi. Dokáže odhadnout své schopnosti k vybrané činnosti. Objektivně hodnotí své výsledky práce a dokáže ocenit práci druhých.

- kompetence k řešení problémů

Dokáže rozpoznat závažnost problému. Může odhadnout svoje síly k řešení daného problému a při řešení vychází z již nabytých zkušeností. Chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli. Spontánně přichází na nová řešení. Dokáže vysvětlit a obhájit svoje postupy při řešení problému. Dokáže uznat svoji chybu a dát přednost vhodnějšímu postupu, omluvit se.

- kompetence komunikativní

Ovládá řeč, rozšiřuje si svoji slovní zásobu. Dokáže komunikovat se členy pedagogického týmu a s vrstevníky bez ostychu. Dokáže si říct o pomoc. Neskáče do řeči, aktivně naslouchá druhým.

- kompetence sociální a interpersonální

Umí ocenit sám sebe i ostatní. Má zdravou sebereflexi i reflexi k ostatním. Je ohleduplná, má přirozený respekt a dokáže rozpoznat autority. Umí pomoci ostatním. Ve skupině dokáže spolupracovat, zároveň se prosadit a obhájit svůj názor, ale zároveň přistoupit na rozhodnutí většiny.

- kompetence k trávení volného času

Rozlišuje vhodné a nevhodné nabídky k trávení volného času. Orientuje se v možnostech smysluplného trávení svého času a vybírá si zájmové činnosti dle svých vloh. Rozvíjí své zájmy individuálně potažmo skupinově. Schopnost spolupráce rozvíjí.

Je nutno vzít na vědomí, že každé dítě je ryze individuální charakter a k naplňování jednotlivých kompetencí v plné šíři dochází postupně a individuálním tempem.

Materiální, personální a ekonomické podmínky

Na základě ustanovení zákona č.561/2004 Sb. vyhlášky č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání škola zřizuje oddělení školní družiny. Každé je naplňováno do počtu 30 pravidelně docházejících žáků.

Cílová kapacita je 90 žáků.

Podmínky materiální:

- školní družina má k dispozici 5 tříd
- hygienická zařízení jsou umístěna na stejné chodbě jako učebna
- nábytek v místnosti lze uspořádat tak, aby vyhovoval i skupinové práci účastníků školní družiny během odpoledne
- K družinovému setkání jsou využívány třídy a lavičky na chodbách prostor
- Družina má dostatečné množství stolních her, stavebnic, lega a dalších hraček
- Ve skladu školních potřeb má družina dostatečný materiál pro výtvarnou a pracovní činnost
- Družina využívá venkovních prostor budovy, školní hřiště ve vnitrobloku a školní hřiště za jídelnou

Podmínky personální:

- V odděleních družiny pracují vychovatelky s odpovídající kvalifikací
- Vytvářejí žákům otevřené, bezpečné a komunikativní prostředí
- Připravují pestrý program, který splňuje výchovně vzdělávací prvky
- Podporují dodržování pravidel společenského chování, upevňují hygienické návyky žáků
- S rodiči jsou v kontaktu a udržují s nimi písemný i osobní kontakt
- Dbají na prezentaci družinové práce

Podmínky ekonomické:

- Provoz a vybavení školní družiny materiálem hradí zřizovatel, využit je i příspěvek ze státního rozpočtu na každého zapsaného žáka
- Mzdy vychovatelek jsou zabezpečeny částečně ze státní dotace a doplněny ze mzdových prostředků školy
- Finanční prostředky jsou účelně využívány v průběhu celého školního roku

Podmínky přijímání žáků, průběh a ukončování výchovně vzdělávacího programu

- školní družina je určena žákům prvního stupně základní školy
- přihlašování (vyplnění přihlášky s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu z družiny + uvedení konkrétních osob, které dítě vyzvedávají) a odhlašování žáků je prováděno na základě písemné žádosti zákonného zástupce, žák je přijat na jeden školní rok
- o zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy
- omluvu nepřítomnosti a odchylky od docházky sdělují rodiče písemně vychovatelce
- provozní doba je od 8:00 do 8:45 a od 13:00 do 17:00 hodin
- pokud si nikdo žáka nevyzvedne do doby ukončení provozu školní družiny, vychovatelka kontaktuje jeho zákonného zástupce, popř. další osoby uvedené na přihlášce
- družiny a ředitelka školy může v opakujících se případech zahájit řízení o vyloučení žáka ze školní družiny. Opakované pozdní vyzvednutí žáka z ŠD bude projednáno s odborem sociálně právní ochrany dětí příslušného úřadu a bude vznesen na OSPOD podnět k prošetření situace v rodině, s podezřením na zanedbání povinné péče o dítě.
- nastane-li situace, že se nepodaří kontaktovat žádnou z osob na přihlášce, je na žáka, který zůstal v družině bez jakéhokoliv zázemí, nahlíženo jako na dítě vyžadující okamžitou pomoc (zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí). Proto vychovatelka o vzniklé situaci informuje vedení školy a poté Policii ČR. Dítě je prostřednictvím policie předáno příslušnému sociálnímu odboru.
- činnosti družiny se mohou zúčastnit i žáci nezařazení do ŠD, pokud není v danou chvíli přítomen plný počet stanovený pro skupinu
- do družiny mohou být dočasně umístováni žáci, kteří do ní nejsou přihlášení, např. v době neplánovaného přerušení výuky a při dělených hodinách, nesmí však být překročen nejvýše povolený počet žáků v oddělení

- podle § 16 a § 17 zákona 561/2004 Sb. školského zákona je možné do školní družiny přijmout žáky se specifickými vzdělávacími potřebami nebo žáky mimořádně nadané a je jim poskytována speciální péče v rámci možností ŠD
- pokud žák soustavně porušuje školní řád, nekázně narušuje činnost ŠD, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních nebo dlouhodobě svévolně nenavštěvuje družinu, může být rozhodnutím ředitelky školy vyloučen
- Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné, zaviněné porušení povinností. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitelka školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděla.

BOZP

Školní družina na sebe bere, v době pobytu žáků, odpovědnost za jejich bezpečnost, dodržení vhodných hygienických podmínek a ochranu jejich fyzického i psychického zdraví.

Popis podmínek pro bezpečné působení:

- prostory ŠD jsou umístěny v přízemí školy a ve 2.patře, v blízkosti sociálního zařízení
- místnosti družiny jsou prostorné, světlé, dobře větratelné, s tekoucí teplou i studenou vodou
- vybavení je pravidelně kontrolováno z hlediska bezpečnosti
- s pravidly BOZP jsou žáci seznámeni na začátku školního roku; s pravidly pobytu na ulici, v přírodě a v odborných učebnách průběžně; poučení je zaznamenáno do pedagogické dokumentace
- s obsahem vnitřního řádu školní družiny jsou seznámeni žáci i rodiče
- pro žáky jsou zpracována stručná srozumitelná pravidla chování, která jsou spolu s řádem vyvěšena v místnosti ŠD celoročně
- V případě úrazu je žákovi poskytnuta okamžitá první pomoc, ve složitějších případech je kontaktován lékař a rodiče
- jsou učiněna všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno
- psychosociální podmínky jsou nastaveny tak příznivě, aby žáci cítili vstřícnost, toleranci, uznání a sounáležitost
- družina je prostředím ochrany před násilím a šikanou, jsou zde potlačovány i další patologické jevy
- je dodržován princip demokratického společenství

- důraz je kladen i na respekt a naplňování potřeb jedince

Obsah výchovně vzdělávací práce

Obsah výchovně vzdělávací práce, na základě požadavků pedagogiky volného času, navazuje na výuku ve škole, rozvíjí, prohlubuje a upevňuje vědomosti.

Žáci se snaží objevovat věci z nového úhlu pohledu, získávané vědomosti analyzovat, dávat je do souvislostí, řešit nové situace, problémy:

- získávají dovednosti a návyky, základy komunikace
- rozvíjejí poznání, že ačkoli jsme v mnoha ohledech odlišní, můžeme si rozumět
- máme svá práva, ale i povinnosti
- osvojují si pravidla společenského chování
- pracují v týmu, mladší napodobují modely chování starších
- rozvíjí svoje vnitřní kvality
- budují si hodnotový systém
- pěstují zdravý životní styl

Program školní družiny reflektuje vzdělávací obory základní školy zejména oblast Člověk a jeho svět, sport, estetika.

Je uplatňován integrovaný přístup plánování činností, náměty jsou sdružovány do tematických bloků.

Vnitřní řád školní družiny

Je umístěn na webových stránkách školy, sekce “dokumenty”, dokument “Řád školní družiny”.

<https://zsmetis.cz/dokumenty/>

Závěrečná ustanovení

Směrnice nabývá platnosti dne 1.9.2023

Směrnice nabývá účinnosti dne 1.9.2023

Směrnice se vydává na dobu neurčitou

V Praze dne 1.9.2023

Ing. Veronika Patrasová

ředitelka školy